

INTERNATIONAL WEEKLY

№07 01.07.2025- 31.07.2025

Теми:

- Україна – ЄС
- Зовнішня та безпекова політика України
- Перебіг російсько-української війни

■ УКРАЇНА - ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Аналіз теми тижня: 18-й пакет санкцій проти Росії як сигнал про намір ЄС вибудовувати власну систему протидії російській військовій експансії _____ 3

Інші події в ЄС _____ 8

■ ЗОВНІШНЯ ТА БЕЗПЕКОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

Аналіз теми тижня: 50 днів: як примус до миру чи картбланш для воєнної перемоги Росії над Україною? _____ 10

Двосторонні відносини _____ 14

Данія _____ 14

Хорватія _____ 14

Молдова _____ 15

Франція _____ 15

Чехія _____ 15

■ ПЕРЕБІГ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Росія: внутрішні та зовнішні виклики _____ 17

- *АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ: 18-й пакет санкцій проти Росії як сигнал про намір ЄС вибудовувати власну систему протидії російській воєнній експансії*

Фото: AP

Посли Європейського Союзу дали згоду на 18-й пакет санкцій проти Росії. Верховна представниця ЄС із закордонних справ і безпеки Кая Каллас назвала новий пакет одним із найпотужніших. Вона зазначила, що санкції ще більше скорочують військові витрати Кремля, спрямовані проти 105 суден тіньового флоту, їхніх посібників, обмежують фінансові можливості російських банків, а також забороняють використання газопроводів «Північний потік». Окрім того, передбачене зниження граничної ціни на російську нафту. За словами Каллас, тиск на Росію зростатиме доти, доки агресія не буде припинена.

Reuters з посиланням на дипломатичні джерела повідомляє, що в межах нового пакета планується зменшити встановлену країнами G7 верхню межу вартості російської нафти до 47,6 долара за барель. До санкцій також входить заборона на фінансові операції, пов'язані з «Північним потоком», попри те, що ці газопроводи наразі не використовуються. Це має унеможливити їхню потенційну активацію в майбутньому. Також пакет передбачає нові заходи проти суден, які входять до російського «тіньового флоту» і допомагають обходити санкції.

Словаччина певний час блокувала ухвалення пакета через суперечку щодо окремої пропозиції Єврокомісії – повністю припинити імпорт російського газу з 2028 року. Братислава вважає, що це може призвести до енергетичного дефіциту, зростання цін, транзитних витрат і навіть вимог компенсації від «Газпрому». На відміну від пропозиції щодо імпорту газу, яка потребує підтримки більшості країн ЄС, санкції проти Росії

можуть бути запроваджені лише за одностайної згоди. Словаччина об'єднала ці питання, вимагаючи врахування своїх побоювань. Однак прем'єр-міністр Роберт Фіцо повідомив, що Словаччина зніме блокування санкційного пакета.

Єврокомісія ще в червні представила проєкт нових санкцій, головна мета якого — знизити цінову стелю на російську нафту з 60 до 45 доларів за барель. Оскільки це рішення вимагає координації з партнерами по G7, ЄС намагався досягти згоди зокрема зі США під час саміту в Канаді. Рада ЄС погодилася додати 55 нових суб'єктів — 14 фізичних осіб та 41 організацію — відповідальних за посягання на територіальну цілісність, суверенітет і незалежність України або погрози їм. Загальна кількість суб'єктів, внесених до санкційного списку, перевищила 2500.¹

Європейський Союз також вживає нових заходів для зменшення прибутків росії від експорту енергоносіїв. Гранична ціна на російську сиру нафту знижена з 60 до 47,6 доларів за барель, аби привести її у відповідність до ринкових котирувань. Також запроваджується гнучкий механізм автоматичної зміни ціни, щоби забезпечити дієвість цього обмеження. Зараз нафта забезпечує близько третини бюджетних надходжень Росії.

ЄС також розширює санкції на весь ланцюг доданої вартості тіньового флоту. Ще 105 суден підпадають під заборону заходу в європейські порти та обмеження на надання їм широкого спектра морських послуг. Загальна кількість суден у списку зростає до 444. Мова про танкери, які не зареєстровані в ЄС, але належать до тіньового флоту, що обходить нафтові санкції, забезпечує доставку зброї росії або транспортує викрадене українське зерно.

Санкції передбачають повний арсенал обмежень — заморожування активів, заборони на подорожі, експорт чи імпорт — проти компаній, пов'язаних з тіньовим флотом: як російських, так і міжнародних. До списку вперше додано капітана судна тіньового флоту, а також приватну структуру, яка керує міжнародним реєстром прапорів. Серед підсанкційних — нафтопереробний завод в Індії, що належить «Роснефті», а також компанія зі сфери зрідженого природного газу.

Введено обмеження на імпорт нафтопродуктів, вироблених із російської сирої нафти у третіх країнах, за винятком Канади, Норвегії, Швейцарії, Великої Британії та США. Це покликане запобігти проникненню російської нафти на ринок ЄС опосередковано. Оголошено повну заборону на транзакції, пов'язані з газопроводами «Північний потік-1» і «Північний потік-2», включаючи постачання товарів та послуг. Мета — унеможливити їхнє завершення, експлуатацію, ремонт чи запуск у майбутньому.

Скасовано спеціальні винятки для імпорту нафти до Чехії. Розширено дію заборони на використання системи обміну фінансовими повідомленнями російськими банками — замість часткової заборони на певні види послуг вводиться повна заборона транзакцій для ще 22 банків (загалом 45). Знижено поріг для запровадження санкцій проти фінансових установ та криптопровайдерів з третіх країн, які допомагають росії ухилятися від обмежень, підтримують її військові дії або пов'язані з російською системою СПФП — альтернативою SWIFT, створеною Центробанком росії. Заборони розширено також на організації з третіх країн, які беруть участь в обхідних схемах, пов'язаних з торгівлею нафтою чи фінансуванням воєнних дій.

¹ ЄС ухвалив 18-й пакет санкцій проти росії. 23.07.2025. <https://eu-ua.kmu.gov.ua/news/yes-uhvalyv-18-j-paket-sanktsij-proti-rosiyi/>

Окремо ухвалено заборону на будь-які операції з Російським фондом прямих інвестицій (РФПІ), його компаніями та підфондами. Рада ЄС отримала інструмент для включення до санкційного списку будь-якої організації, яка співпрацює з РФПІ або надає йому інвестиційні послуги. Чотири такі компанії вже додано до списку. Це ще більше обмежує доступ Росії до світових фінансів і твердої валюти. Також запроваджено заборону на продаж і передачу банківського програмного забезпечення або систем управління, що можуть використовуватись у фінансовому секторі.

Введено нові санкції проти підприємств, які постачають товари російському ВПК, включаючи три китайські компанії, що продають обладнання для використання на полі бою. Також під санкції потрапили вісім білоруських підприємств, які підтримують зусилля Росії у війні. До переліку компаній, які підпадають під суворіші обмеження на експорт товарів подвійного призначення, додано ще 26 суб'єктів. Серед них — 11 компаній із третіх країн (сім із Китаю та Гонконгу і чотири з Туреччини), які причетні до закупівель комплектуючих, зокрема для дронів.

Додатково запроваджено експортні обмеження на товари вартістю понад 2,5 мільярда євро. Розширено список продукції, що може бути використана у військовому виробництві: від верстатів з числовим програмним управлінням до компонентів ракетного пального. Також поширено заборону на транзит через росію деяких товарів, важливих для інфраструктури та транспорту.

Санкції охопили ще одну особу, причетну до примусової «військової освіти» українських дітей. Загальна кількість осіб, залучених до депортацій та індоктринації, яких внесено до списку, перевищила 90. У списку також з'явилися кілька колаборантів на окупованих територіях, у тому числі відповідальний за маніпулювання українською культурною спадщиною, впливовий бізнесмен і відомий російський пропагандист. Окрім восьми нових санкцій проти підприємств білоруського ВПК, пакет передбачає також гармонізацію торговельних обмежень із тими, що застосовуються до Росії. Додатково, заборона на спеціалізовані банківські сервіси поширюється на повну заборону фінансових транзакцій. Також запроваджено повне ембарго на імпорт зброї з Білорусі.

ЄС також запровадив нові механізми захисту від арбітражів за Двосторонніми інвестиційними договорами, ініційованих російськими компаніями, олігархами чи їхніми представниками. Ідеться про відшкодування, яке країни-члени не повинні визнавати, та зобов'язання реагувати спільно в межах ДІД, щоб уникнути зловживань.

Нові санкції, узгоджені Євросоюзом, називають найжорсткішими з усіх попередніх, зокрема, через зниження граничної ціни на російську нафту. Проте, як зазначає в інтерв'ю RFI Українською Максим Гардус, фахівець з комунікацій організації *Razom We Stand*, *ефективного механізму контролю за дотриманням цих обмежень досі не існує*.

«Санкційна політика Заходу є несистемною. Кожна країна створює свої способи контролю, які часто не узгоджені між собою. Тому, щоб цінова стеля дійсно запрацювала, *по-перше*, вона має бути ще нижчою — не 47, а близько 30–35 доларів за барель. *По-друге*, потрібно регулярно карати порушників, які продають нафту вище встановленої межі. А поки таких адресних санкцій — критично мало», — зазначає

експерт.² На його думку, **саме контроль за дотриманням санкцій може завдати найбільшого удару по Росії.** Проте ЄС не має важелів впливу на країни, які займаються перепродажем російської нафти, зокрема в Центральній Азії, на Кавказі та в регіоні Перської затоки. Хоча для більшості цих держав Європейський Союз є ключовим торговельним партнером, ***фактичного інструменту, який би дозволив Брюсселю чинити економічний тиск, не існує.*** Водночас сам ЄС, за словами Гардуса, має пропонувати своїм державам альтернативу енергоносіям із Росії та активніше інвестувати у відновлювані джерела енергії.

«Є окремі країни, які зробили дуже мало для зменшення своєї енергетичної залежності від росії. Найперше це стосується Центральної Європи. І тут провина значною мірою лежить на їхніх урядах. Але Єврокомісія теж могла б зробити більше для стимулювання переходу на інші джерела енергії», — наголошує експерт. Як раніше зазначалось, Словаччина залишалась єдиною країною, яка до останнього блокувала ухвалення 18-го пакета санкцій. Прем'єр Роберт Фіцо прямо заявив, що Братислава ніколи не погодиться на повну заборону російського газу. Однак після тривалих консультацій з європейськими структурами Словаччина змінила позицію, хоча Фіцо вже натякнув, що наступний – 19-й пакет – може бути знову заблокований.

До 18-го пакета, як зазначалось, увійшли санкції проти тіньового флоту Росії: під обмеження потрапили 105 суден, а також введено обмеження на доступ російських банків до фінансування. І тут, за словами Гардуса, виникає та сама проблема — відсутність єдиного міжнародного координаційного органу. «Наприклад, судно з ім'ям "Медуза-2" під прапором Ліберії може бути під санкціями ЄС, але не потрапити під обмеження в Британії чи деінде. Поки країни погодять між собою санкційний статус, це судно вже встигнуть кілька разів перепродати, змінити йому назву і прапор. І тепер це вже "Спрут-4", не під санкціями в жодній юрисдикції. Через таку відсутність скоординованості неможливо повністю зупинити порушення нафтових обмежень», — пояснює він.

Попри все, навіть у такому вигляді санкції завдають відчутного удару по економіці Росії, хоча й не максимального. «Це затримки в постачанні, необхідність давати великі знижки покупцям. Не всі хочуть мати справу з "проблемною нафтою", побоюючись потрапити хоча б під американські санкції. Крім того, така логістика потребує багаторівневої інфраструктури — нафта проходить через 5–10 посередників, кожен з яких бере свою частку. У підсумку це "з'їдає" прибуток, який міг би йти в російський бюджет. А звідти — на війну: на оборону і ВПК припадає до третини бюджету. Тобто кожні 30 центів із долара, отриманого за нафту, йдуть на ракети, які потім летять в Україну. Тому навіть втрата мільярда доходів — це вже добре. Але могло б бути значно більше», — підсумовує Максим Гардус.

У той же час Міністерство торгівлі Китаю розкритикувало нові санкції Євросоюзу, заявивши, що вони «серйозно шкодять торговельним, економічним і фінансовим відносинам» між сторонами. У відомстві наголосили, що Пекін вживатиме заходів для «захисту законних прав і інтересів китайських компаній і фінансових організацій». Як повідомляється, ухвалений 18 липня 18-й пакет санкцій ЄС проти Росії включає обмеження щодо двох китайських банків і п'яти компаній, зареєстрованих у КНР. Це

² 18-й пакет санкцій проти РФ — болючий, але недостатньо, — Гардус.19.07.2025.

<https://www.rfi.fr/uk/%D0%BC%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/20250719-18-%D0%B9->

вперше від початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну, коли до санкційного списку ЄС потрапили фінансові установи з Китаю.

Європейська рада повідомила, що під санкції підпали Heihe Rural Commercial Bank Co. та Heilongjiang Suifenhe Rural Commercial Bank Co. На думку ЄС, обидві установи брали участь у «проведенні транзакцій або наданні експортного фінансування», що допомагало Росії обходити західні обмеження. Раніше представник МЗС Китаю Лін Цзянь зазначав, що «звичайна торгівля й співпраця між китайськими та російськими компаніями відповідають нормам СОТ і принципам ринку. Вони не спрямовані проти третіх країн і не мають бути порушені або обмежені».

Зі свого боку Україна сподівається, що наступний, **19-й пакет** санкцій Євросоюзу проти Росії охопить нові сфери — зокрема, капітанів суден тіньового флоту, оборонно-промисловий комплекс РФ і фінансові схеми обходу санкцій. Про це в ефірі телеканалу «Ми — Україна» заявив радник — уповноважений президента України з питань санкційної політики Владислав Власюк, повідомляє «Європейська правда».

«Ми прагнемо, аби наступні пакети санкцій включали посилений тиск на нафтову інфраструктуру Росії. На сьогодні вже під санкціями близько 600 танкерів тіньового флоту. Але нам важливо йти далі — до об'єктів інфраструктури. У 18-му пакеті було включено великий НПЗ в Індії — і це відразу дало ефект. Так само до санкційного списку вперше додали одного з капітанів тіньового флоту — і це теж одразу дало результат», — сказав Власюк. За його словами, Україна виступає за включення до наступного пакета капітанів тіньових суден, морських терміналів, портової інфраструктури та, ймовірно, страхових компаній — усіх, хто прямо чи опосередковано сприяє діяльності тіньового флоту РФ.

«Інший пріоритет — це російський ВПК. Ми підготували пропозиції щодо нових категорій товарів і речовин, які мають бути внесені до переліку критичних компонентів. Очікується, що невдовзі РНБО України представить окремий санкційний пакет, спрямований на окремі сегменти ВПК. Ми розраховуємо, що партнери синхронізують свої заходи з цими рішеннями», — зазначив він. Також, за словами Власюка, Україна разом із західними партнерами працює над виявленням нових схем фінансового обходу санкцій, які Росія активно використовує — зокрема йдеться про криптовалюти та стейблкоїни.

Попри певні недопрацювання **18 пакет є вельми масштабний, а головне задає тенденцію на більш рішучі кроки з боку ЄС.** За роки політичної помірності та демілітаризації Брюсселю важко нащупати повноцінні важелі впливу, які б підкреслювали його суб'єктність. Але вихід за межі Росії, а також удар по її союзникам показує, що настала нова ера європейської політики.

Президент Фінляндії схвалив вихід країни з Оттавської конвенції

04.07.2025

Александр Стубб заявив, що це рішення ґрунтується на потребах Фінляндії в галузі оборони в умовах нинішнього ослаблення безпеки.

Також він зазначив, що розуміє критику на адресу цього рішення, але запевнив, що Фінляндія буде діяти відповідально щодо мін і не використовуватиме їх у мирний час.

Європейська правда

ЗМІ: Франція звинувачує Китай у дискредитації літаків Rafale після боїв в Індії та Пакистані

06.07.2024

Кілька днів зіткнень між Індією та Пакистаном у травні стали найсерйознішим протистоянням за останні роки між двома сусідами, що володіють ядерною зброєю, і включали повітряні бої, в яких брали участь десятки літаків обох сторін.

Висновки французької розвідки свідчать, що військові аташе в китайських посольствах очолили кампанію з підризу продажів Rafale, намагаючись переконати країни, які вже замовили французькі винищувачі не купувати їх більше.

Європейська правда

Німеччина заявила про лазерну атаку Китаю на її літак в межах місії ЄС

08.07.2025

8 липня в МЗС Німеччини повідомили, що викликають на розмову посла Китаю у зв'язку з інцидентом з німецьким літаком, залученим до місії Євросоюзу ASPIDES.

Як зазначили у зовнішньополітичному відомстві, китайські сили застосували проти літака лазер, коли він виконував свої завдання в рамках місії з протидії бойовикам-хуситам у Червоному морі.

“Створення загрози для німецького персоналу та перешкоджання операції є абсолютно неприйнятними”, – наголосили в МЗС Німеччини.

Місія ASPIDES є військовою місією ЄС з підтримання безпеки на морі та захисту вільного судноплавства в акваторії Червоного моря, Перської затоки та Індійського океану.

Європейська правда

Рада ЄС остаточно схвалила розгортання нової системи в'їзду в Євросоюз

18.07.2025

Рада ЄС ухвалила закон, який дозволить поступово, протягом шести місяців, запустити нову цифрову систему управління в'їздом/виїздом на кордонах (EES), запровадження якої обговорювалось і готувалось вже тривалий час.

EES буде в цифровому вигляді реєструвати в'їзди та виїзди, дані з паспорта, відбитки пальців та зображення обличчя громадян країн, що не є членами ЄС, які подорожують з метою короткострокового перебування в державі-члені ЄС.

“Надійний захист наших зовнішніх кордонів є життєво важливим для Європейського Союзу. Нова система в'їзду-виїзду допоможе нам гарантувати, що громадяни країн, які не є членами ЄС, подорожують до Європи, дотримуються наших правил”, – сказав Кааре Дибвад Бек, міністр з питань імміграції та інтеграції Данії, яка головує в Раді ЄС.

Європейська правда

У Варшаві пройшла масова демонстрація проти міграції

19.07.2025

Демонстрація стартувала біля Палацу культури і науки, зібравши учасників, серед яких була велика група футбольних вболівальників варшавської "Легії". Вони виголошували антиурядові гасла, спрямовані проти політики прем'єра Дональда Туска та його міграційного курсу.

Паралельно неподалік відбувалася менша акція об'єднання "Об'єднані проти расизму", спрямована проти ініціаторів антиіммігрантського маршу.

Європейська правда

ЄС стурбований ситуацією з НАБУ та САП та вказує на умови підтримки України

22.07.2025

“Ці органи мають вирішальне значення для програми реформ України і повинні діяти незалежно, щоб боротися з корупцією та підтримувати довіру громадськості,” – наголосив речник Єврокомісії Гійом Мерсьє.

Він підкреслив, що ЄС надає Україні значну фінансову допомогу "за умови прогресу в галузі прозорості, судової реформи та демократичного врядування".

“Для вступу України до ЄС необхідна потужна спроможність боротися з корупцією та забезпечити інституційну стійкість. ЄС продовжуватиме стежити за ситуацією,” – заявив Мерсьє.

У ці хвилини Верховна Рада проголосувала у другому читанні за законопроект №12414, згідно з яким Національне антикорупційне бюро (НАБУ) та Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) стають залежними від рішень генерального прокурора. Наразі це незалежні антикорупційні інституції.

Європейська правда

Канцлер Німеччини і президент Франції планують "інтенсивно поговорити" з Зеленським про боротьбу з корупцією

24.07.2025

Про це заявив у Берліні в середу речник німецького уряду Штефан Корнеліус.

За його словами, лідери двох держав наголосили, що в Україні зараз – важливий поворотний момент на шляху до Європейського Союзу.

Європейська правда

Зовнішня та безпекова політика України

- **АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ: 50 днів: як примус до миру чи картбланш для воєнної перемоги Росії над Україною?**

Фото: Reuters

Президент США Дональд Трамп поставив Росії чіткий ультиматум: Москва має припинити війну в Україні протягом 50 днів, інакше Штати введуть суворі вторинні санкції. Попри це, Росія активізувала наступальні дії в Донецькій, Харківській і Дніпропетровській областях. Це змусило американського президента вже 29 липня заявити, що очікування втратило сенс, і тому він скорочує термін до 10 днів. Після завершення цього терміну Росію очікують не лише вторинні тарифи, а й вторинні санкції. Крім того, 30 липня Трамп оголосив про запровадження тарифів проти Індії. Серед ключових причин він назвав економічні зв'язки Нью-Делі з Москвою, а також закупівлю російського озброєння. Трамп дав зрозуміти, що нові санкції можуть бути запроваджені ще до завершення відведеного семитижневого строку. Рішення ухвалене на тлі критики аналітиків і українських активістів, які назвали наданий термін «вікном можливостей» для Кремля.

«Путін намагається встигнути захопити якомога більше до дедлайну», — заявив Юрій Бойченко, керівник організації «Надія для України». Йдеться, зокрема, про спроби окупації окремих районів Сумщини, Харківщини й Дніпропетровщини. У Вашингтоні наголошують: у разі невиконання вимог до 2 вересня Росію очікує новий раунд обмежень — передусім на експорт нафти до Китаю та Індії, що значно вдарить по джерелах фінансування війни.

Згідно з даними Інституту вивчення війни, російські сили, ймовірно, взяли під контроль Новоекономічне на Донеччині та просунулись у районі Куп'янська, намагаючись взяти в кільце українські позиції. Попри анонсовану військову допомогу з боку США, включно з передачею зенітних ракет Patriot, Росія продовжує масовані удари ракетами й дронами

по українських містах. Спроби запустити мирний діалог, зокрема ініціатива провести саміт Зеленського і Путіна до кінця серпня, поки що не дали результату. «Путін отримав 50 днів на вбивства. І він скористається цим по максимуму», — заявив Бойченко. Його позицію підтримують і західні експерти, підкреслюючи, що лише рішучий тиск здатен змусити Кремль припинити агресію.

Українська сторона запропонувала особисту зустріч президентів — Володимира Зеленського та Володимира Путіна. Втім, речник Кремля Дмитро Песков висловив сумніви щодо можливості такого саміту до кінця серпня, наголосивши, що він має «завершити врегулювання конфлікту». Це свідчить про те, що до моменту завершення ультиматуму Трампа домовленості досягнуто не буде.

Американський Інститут вивчення війни (ISW) зазначає у своєму звіті, що президент Росії Володимир Путін навряд чи відмовиться від своїх воєнних амбіцій без серйозних поразок на полі бою з боку української армії. Аналітики підкреслюють, що Кремль продовжує позиціонувати Росію як державу, яка перебуває в конфронтації із Заходом, щоб зміцнити внутрішню підтримку війни в Україні та підготувати суспільство до подальшої конфронтації з НАТО.³ «Російська влада витратила значні ресурси на формування підтримки війни серед населення, — зазначають експерти. — Результати як державних, так і незалежних опитувань показують, що більшість громадян Росії підтримують війну до моменту досягнення задекларованих Кремлем цілей: «денацифікації», демілітаризації та нейтралітету України. Така штучно сформована рішучість російського суспільства ускладнює для Путіна можливість подати будь-яку мирну домовленість, яка не включає всіх цих пунктів, як перемогу».

ISW вважає, що Путін не піде на жодні компроміси, якщо не буде змушений до цього українськими військовими успіхами, адже будь-яка мирна угода без повного досягнення його цілей поставить під сумнів як доцільність, так і результативність усієї військової кампанії в Україні. Заступник голови Ради безпеки Росії Дмитро Медведєв відреагував на слова Трампа, заявивши, що такі заяви лише наближають США до прямої війни з Росією. «Трамп грає в небезпечні ігри з Росією — то 50 днів, то 10. Йому слід не забувати дві речі: Росія — це не Ізраїль і не Іран. І кожен новий ультиматум — це не просто тиск, це крок до війни. Не війни з Україною, а війни зі США», — написав Медведєв у соцмережі X.

Сенатор-республіканець Марко Рубіо в інтерв'ю *Fox News* додав, що без підтримки з боку Китаю, який продовжує купувати російську нафту, Путін навряд чи зміг би утримувати війну так довго. Трамп також заявив про намір продавати американську зброю союзним країнам для подальшої передачі її Україні. Декілька держав, зокрема Німеччина, висловили готовність долучитися до такої ініціативи.

У Росії відреагували на ці заяви досить стримано. Офіційна позиція Кремля залишилася незмінною: **Москва начебто зацікавлена у мирі, але лише за умов, які Київ розцінює як ультиматум або форму капітуляції.** Зокрема, йдеться про вимогу відмовитися від частини українських територій — навіть тих, які наразі не перебувають під російським контролем або взагалі ніколи не були ним окуповані.

Наприкінці минулого тижня державний секретар США Марко Рубіо також наголосив, що президент Трамп починає втрачати терпіння через позицію Росії в контексті війни

³ ISW після заяв Трампа: Путін навряд чи піде на поступки без значних перемог України на полі бою. 29.07.2025. <https://www.radiosvoboda.org/a/news-isw-trump-putin/33486593.html>

проти України. За словами Рубіо, американський лідер дедалі менше схильний і далі чекати на будь-які реальні кроки з боку Москви, які могли б сприяти припиненню бойових дій. **50-денний термін, наданий Росії президентом США Дональдом Трампом для припинення бойових дій, насправді використовується для активізації наступальних дій з боку РФ — у Кремлі розраховують, що у цей час тиск з Вашингтона буде мінімальним.** Послаблення санкційного курсу з боку США збігається в часі з очікуваним візитом Путіна до Китаю, що ще більше зменшує ймовірність завершення війни у вересні. Таку думку 17 липня в ефірі телеканалу FREEDOM озвучив військовий експерт і колишній співробітник СБУ Іван Ступак.⁴

Він нагадав, що не варто сподіватися на «чарівне» припинення війни по завершенні цього строку, так само як і не сталося цього після інавгурації Трампа. На його думку, заява Трампа могла бути пов'язана з певними домовленостями, які Путін виконувати не збирається. «Не виключено, що Трамп запропонував 50 днів, аби Путін завершив свої дії й перейшов до переговорів. Але зрозуміло, що Росія лише посилить наступ», — зазначив експерт. На думку Ступака, ринки також відреагували на заяву Трампа як на сигнал спокою — індекси на Мосбіржі зросли, а ціна на нафту знизилася. Це свідчить про впевненість Москви у відсутності загроз у найближчій перспективі.

Водночас у США знижується увага до санкційної політики: скорочується штат фахівців, які відстежують порушення та арештовують активи, а політичний фокус поступово зміщується на внутрішню виборчу кампанію. Це відкриває Росії нові можливості, вважає Ступак. «У вересні ні нових санкцій, ні жорсткого тиску не буде. Почнеться виборчий сезон, і Україні вже не приділятимуть стільки уваги», — наголосив він.

На цьому тлі Кремль, найімовірніше, прагне досягти певних успіхів на фронті саме до зустрічі Путіна з Сі Цзіньпіном. Хоча зміни на передовій не спостерігаються, Москва все ж зберігає навіть мінімальні результати, які використовує як аргумент для продовження війни. На думку аналітика, Кремль може серйозно замислитися над переговорами лише тоді, коли фронт повністю зупиниться і не буде змоги ні наступати, ні відступати. До того моменту — жодних підстав для деескалації з російського боку не існує, тим більше, що на продовження війни тисне й радикальна внутрішня аудиторія.

Кремлівські посадовці чинять тиск на Дональда Трампа, аби змусити його відмовитися від ультиматуму, в якому США вимагають від Росії припинити війну проти України. Про це повідомляє Інститут вивчення війни (ISW), зазначаючи, що така реакція підтверджує небажання російської еліти завершувати конфлікт. Заступник голови Ради безпеки РФ Дмитро Медведєв відкрито заявив, що Трамп не має права визначати, коли мають відбутися мирні переговори, і підкреслив, що діалог завершиться лише після досягнення Москвою всіх воєнних цілей. Експерти ISW вважають, що під цими цілями маються на увазі: зміна влади в Києві, заборона на вступ України до НАТО і радикальне скорочення її армії.

Раніше Кремль намагався домовлятися зі США, пропонуючи окремі стимули, не пов'язані безпосередньо з війною. **Тепер російська сторона прагне продовжити співпрацю з Трампом, уникаючи нових ультиматумів і апелюючи до погіршення двосторонніх відносин або до потреби в новому договорі про ядерну безпеку (СНО).**

⁴ Чи погодиться Путін закінчити війну через ультиматум Трампа — розбір аналітика. 17.07.2025.
<https://uatv.ua/uk/chy-pogodytsya-putin-zakinchty-vijnu-cherez-ultymatum-trampa-rozbir-analityka/>

Після скорочення Трампом терміну ультиматуму з 50 до 10 днів, у Кремлі знову відреагували. Прес-секретар президента РФ Дмитро Пєсков заявив, що ці слова "взяли до відома", й одночасно цинічно підкреслив, що Росія нібито залишається відданою мирному процесу — за умови, звісно, прийняття її ультиматумів. Попри скепсис західних аналітиків, в Офісі президента України переконані, що нові дедлайни є реальними і досяжними. Сам Володимир Зеленський назвав рішення Трампа скоротити термін "виявом сили", який, за його словами, може прискорити завершення війни.

Проте не варто навіювати факт, що сьогодні політика Трампа є вельми хаотичною та базується на власному суб'єктивному непередбачуваному підході. У егоцентричному маневрі чинного Президента США можуть бути багато розвитків подій. Зокрема, Трамп попри попередню фанатичність щодо Путіна може дійсно тепер почуватиметься приниженим. Адже побудований славетний образ «*миротворця*», який він вибудував собі сам, дійсно відіграє не останню роль в його політиці та бажанні зберегтися в історії. Проте навіть зараз американська політика нагадує американські атракціони. Через це погрози й ультиматуми Трампа мало хто сприймає серйозно, зокрема Росія та її союзники. Заяви Дональда Трампа, як і раніше, залишаються непередбачуваними — не лише для аналітичної спільноти, але й, вочевидь, для самої американської адміністрації. Політична риторика 47-го президента США не завжди трансформується у практичні рішення, і на цьому тлі важко прогнозувати подальший хід подій.

Разом із тим можна фіксувати зміни в тональності меседжів, що надходять з Вашингтона. Риторика дійсно змінилася, і це може бути прелюдією до жорсткіших дій. Водночас, імовірно **наступні кроки навряд чи стануть критичними для Кремля — настільки, щоб спричинити, скажімо, тимчасове перемир'я або навіть перегляд воєнної кампанії.**

Єдиним дієвим інструментом впливу на Росію на даному етапі виглядає санкційна ескалація. Цей підхід залишається предметом обговорення на найвищому рівні — як з боку президента Володимира Зеленського, так і з боку західних партнерів України. Водночас не очікується кардинального перегляду формату військової допомоги — зокрема, мова не йде про відкриття доступу до неконвенційного озброєння або дозвіл на удари в глиб території РФ із використанням ракет дальнього радіусу дії.

У короткостроковій перспективі навряд чи варто очікувати таких кроків. Але ймовірно виглядає підсилення економічного тиску на Москву. Попри це, Росія продовжує демонструвати відносну адаптивність до санкцій, широко використовуючи схеми обходу обмежень і зовнішню допомогу з боку третіх країн. Після зміни риторики Вашингтона та дедлайнів, встановлених Трампом, ***найбільш вірогідною відповіддю США стане санкційне посилення — саме в економічній площині.*** У середовищі політичних еліт США та ЄС, схоже, зростає розуміння, що **реальний дипломатичний шлях вирішення конфлікту наразі заблокований.**

Причина — фундаментальна розбіжність у цілях сторін. Якщо Росія продовжує прагнути знищення української державності, то для України головною метою залишається збереження суб'єктності та самого існування як незалежної країни. У таких умовах компроміс видається малоімовірним, а дипломатичні ініціативи — обмежено ефективними.

Україна-Данія

Андрій Сибіга провів зустріч з міністром закордонних справ Данії Ларсом Льокке Расмуссеном

10.07.2025

Міністр закордонних справ України Андрій Сибіга: "Тепла та продуктивна зустріч з моїм данським колегою та другом Ларсом Льокке Расмуссеном.

Ми глибоко вдячні Данії за непохитну та практичну підтримку України та нашого народу.

Данська модель інвестицій в українську оборонну промисловість є прикладом спільної співпраці та надихає інші країни світу. Ми зосередилися на подальшому зміцненні обороноздатності України, оскільки Росія посилює свій терор проти цивільних людей та нашої інфраструктури.

Ми також обговорили поточні дипломатичні зусилля, спрямовані на наближення справедливого миру та нашу співпрацю під час головування Данії в ЄС.

З нетерпінням очікуємо на сильне лідерство Данії в ЄС у справі європейської інтеграції України, а також посилення санкційного тиску на Росію."

МЗС України

Україна-Хорватія

Андрій Сибіга провів зустріч з Прем'єр-міністром Хорватії Андреєм Пленковичем

12.07.2025

12 липня міністр закордонних справ України Андрій Сибіга провів зустріч із Прем'єр-міністром Республіки Хорватія Андреєм Пленковичем у Дубровнику.

Андрій Сибіга подякував голові хорватського Уряду за підтримку та надання 14 пакетів військової допомоги. Міністр поінформував про ситуацію на фронті та про нагальні потреби українських військових.

Сторони обговорили актуальні питання двостороннього порядку денного, зокрема перспективи співпраці між нашими країнами у сфері виробництва безпілотних літальних апаратів, гуманітарного розмінування, можливості відновлення енергетичного сектору України зруйнованого Росією.

Міністр висловив особливу вдячність Прем'єр-міністру за ініціативу провести у жовтні у Хорватії Першу міжнародну конференцію з питань допомоги ветеранам України.

Андрей Пленкович вчергове підтвердив незмінну позицію Хорватії щодо підтримки України та висловив зацікавленість у продовженні конструктивного діалогу між Україною та Хорватією.

МЗС України

Україна-Молдова

Андрій Сибіга провів телефонні переговори з віцепрем'єр-міністром, міністром закордонних справ Молдови Міхаєм Попшоєм

19.07.2025

Міністр закордонних справ України Андрій Сибіга: "Провів розмову з Міхаєм Попшоєм, щоб підтвердити міцне партнерство між Україною та Молдовою. Ми обговорили майбутню тристоронню міністерську зустріч у трикутнику Україна-Молдова-Румунія. Ми також скоординували зусилля для полегшення транзиту українських громадян, які повертаються додому. Молдова може розраховувати на Україну як на доброго сусіда і надійного партнера. Разом ми будемо мирне і процвітаюче майбутнє для наших народів в ЄС".

МЗС України

Україна-Франція

Андрій Сибіга провів у Києві зустріч з міністром Європи та закордонних справ Франції Жаном-Ноелем Барро

22.07.2025

Міністр закордонних справ України Андрій Сибіга: "Я вдячний Жан-Ноелю Барро за приїзд на нашу нараду послів у якості почесного гостя.

Це наш жест вдячності Франції, а також моєму колезі, який був першим міністром закордонних справ, що відвідав Суми і є близьким другом України.

Я ціную, що він розпочав свій візит з огляду місць російських ударів цієї ночі.

Цінуємо наше міцне партнерство з Францією. Президент Володимир Зеленський і Емманюель Макрон мають чудовий діалог.

Ми цінуємо оборонну допомогу Франції та її лідерство у здійсненні багатьох перших кроків у цьому напрямку. Обговорили шляхи розширення нашої взаємовигідної оборонної співпраці, зокрема у виробництві безпілотників.

Я також продемонстрував колезі виставку унікальних українських військових технологій, які є потужним фактором безпеки для нашої країни та Європи в цілому.

Ми також скоординували дії в рамках міжнародних організацій та дипломатичні зусилля, щоб змусити Росію прийняти повне і безумовне припинення вогню."

МЗС України

Україна-Чехія

Андрій Сибіга провів телефонні переговори з міністром закордонних справ Чехії Яном Ліпавським

29.07.2025

Міністр закордонних справ України Андрій Сибіга: "Гарна розмова з моїм колегою та другом Яном Ліпавським щодо важливих аспектів нашої двосторонньої співпраці.

Поінформував його про посилення російського терору та наголосив на нагальній потребі зміцнення потенціалу протиповітряної оборони України для захисту мирних українських міст.

Я подякував Чеській Республіці за її непохитну підтримку України та нашого народу.

Підтвердив також відданість України продовженню реформ та боротьбі з корупцією

на шляху до повноправного членства в ЄС. Це наш національний інтерес і пріоритет.

Я запросив свого колегу відвідати Київ та інші міста України з метою зміцнення нашого політичного діалогу та збільшення чеських інвестицій, дипломатичної діяльності та зусиль з відновлення."

Європейська правда

Джерело: Армія FM

■ *Росія: внутрішні та зовнішні виклики*

Тренд: *Відповідь Кремля на заяву Трампа про мир: продовження війни, інформаційна атака на Європу та розрахунок на підтримку Китаю*

Президент Росії Володимир Путін повторив свої вимоги для мирного врегулювання війни проти України, серед яких — "забезпечення прав російськомовного населення" та православної церкви. У своєму зверненні він не згадав ані 10-денний ультиматум президента США Дональда Трампа, ані нічний ракетний обстріл Києва, внаслідок якого загинули люди.

Російські медіа ще за декілька днів анонсували нібито "важливу заяву" Путіна, яку очікували пов'язати з американським ультиматумом. Проте тоді глава Кремля тему України взагалі оминув. 28 липня Дональд Трамп скоротив раніше озвучений 50-денний термін до 10–12 днів, закликавши Путіна припинити війну. Він заявив, що "глибоко розчарований" російським лідером. У разі ігнорування вимоги, Трамп погрожує ввести жорсткі вторинні санкції. Реакція Кремля була стриманою. Путін жодним чином їх не прокоментував.

У ніч на 31 липня Росія атакувала Київ ракетами та дронами. Один з ударів повністю зруйнував під'їзд дев'ятиповерхового будинку, спричинивши численні жертви серед цивільних. Внаслідок ракетного удару по Києву загинули 31 людина, серед них п'ятеро дітей, наймолодший із яких було всього два роки. Ще 159 осіб отримали поранення. Міноборони Росії заявило про "груповий удар" по військових об'єктах, але не згадало

Київ. Президент США Дональд Трамп назвав нові російські удари "огидними" та вкотре попередив про можливе посилення санкцій проти Москви. "Ми збираємося ввести санкції — не знаю, чи хвилюють його санкції. Вони знають про санкції. Я знаю більше за всіх про санкції та тарифи. Не знаю, чи буде це мати ефект, але ми це зробимо", — заявив Трамп.

Президент РФ Володимир Путін у своїй заяві не згадав ні санкцій, ні ультиматуму Трампа, а також не згадав ім'я американського президента чи недавній удар по Києву. Втім, він натякнув на слова Трампа про "розчарування", зазначивши, що розчарування виникають через надмірні очікування, і запропонував вести обґрунтовані переговори в тиші, а не публічно. Російські ЗМІ цитували Путіна, який сказав, що Київ нібито вважає, що зараз не час для переговорів, а Москва готова чекати, на відміну від Трампа. За даними "Інтерфаксу", Путін коментував слова Зеленського про необхідність дочекатися зміни режиму в Росії і додав: "Якщо керівництво України вважає, що зараз не час — треба почекати: будь ласка, ми готові чекати". Це він сказав на острові Валаам під час зустрічі з Александром Лукашенком.⁵

Путін підтвердив, що озвучені ним у червні 2024 року вимоги до України залишаються чинними: виведення військ із чотирьох областей (Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької), письмова відмова від вступу до НАТО та оголошення нейтрального статусу. На Валаамі він підкреслив, що мир має базуватися на засадах, які задовольняють і Росію, і Україну, забезпечивши безпеку обох країн.

На це відреагував президент України Володимир Зеленський, заявивши, що якщо це сигнал про серйозну готовність Росії до достойного та тривалого миру, а не лише спробу виграти час, Україна готова до зустрічі лідерів у будь-який момент. Він закликав перейти від технічних переговорів до прямої розмови президентів, наголосивши, що така ідея вже підтримувалася США, а Україна також готова, якщо Росія покаже відповідну готовність. Зеленський від самого початку переговорів у Стамбулі наполягає на зустрічі на найвищому рівні, проте попри три раунди переговорів і масштабний обмін полоненими, значного прогресу поки немає.

Путін прокоментував заяву Міноборони Росії про захоплення Часів Яра — стратегічної висоти в Донецькій області, де бої тривають з квітня минулого року. Він заявив, що місто було взяте кілька днів тому, і триває "зачищення", хоча визнав можливі спроби контратак. Заперечення цього з боку Зеленського він назвав дезінформацією. Путін також підтвердив, що російська армія наступає по всій лінії фронту і повідомив про початок серійного виробництва ракети "Орешник".

Тим часом президент США Дональд Трамп оголосив, що спецпосланець Стів Віткофф здійснить п'ятий візит до Москви після завершення поїздки до Ізраїлю. Цей візит має відбутися до закінчення ультиматуму Трампа щодо України. Росія застосувала удари по території України, зокрема по Києву, де загинуло щонайменше 26 мирних жителів, а також використовувала погрози й іншу риторичку, щоб дати зрозуміти президентові США Дональду Трампу, що Кремль відкидає його вимогу про участь у серйозних переговорах щодо припинення війни, йдеться у звіті американського Інституту вивчення війни (ISW).

Тим часом заступник міністра закордонних справ Росії Сергій Вершинін повідомив про готовність РФ продовжувати переговори з Україною, але вважає обговорення

⁵ Мир в Україні й ультиматум Трампа. Що на це сказав Путін. 01.08.2025.
<https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c8jp9z2k1v8o>

зустрічі на високому рівні «передчасними», зменшуючи зусилля адміністрації Трампа щодо запуску переговорів, зауважують аналітики. Також у звіті згадали публікації кремлівського «РІА Новості» від 30 липня з заголовками на кшталт **«Іншого варіанту немає: ніхто не повинен залишитися живим в Україні»**, що ще раз демонструє давнє прагнення Кремля підкорити всю Україну та все більш агресивну риторику у відповідь на спроби Трампа залучити Росію до мирного процесу. ISW підкреслює, що Росія не відмовляється від мети підкорення України і навмисно затягує переговори, щоб виграти час для нових військових здобутків і вимагати поступок від Києва та Заходу.

Під час зустрічі з білоруським президентом Олександром Лукашенком Володимир Путін заявив, що умови для завершення війни, озвучені Росією ще в червні 2024 року, залишаються незмінними. Путін також наголосив, що Росія прагне усунути причини, які, на її думку, спричинили кризу, і виступає за довготривалий мир, який передбачає забезпечення функціонування російської мови та православної церкви в Україні. Щодо переговорів, російський президент позитивно оцінив раунди у Стамбулі, але додав, що якщо Київ вважає, що наразі не час для переговорів, Москва готова чекати. Нових заяв щодо умов чи позиції не прозвучало.

New York Post пише, що новий дедлайн Дональда Трампа фактично «залишає Путіну менше часу на вбивства», демонструючи жорстку зміну американської тактики щодо війни в Україні. Американський президент наголосив, що немає сенсу чекати до 2 вересня, як планувалося спочатку, тому він скорочує термін до 10 днів. Трамп також заявив про готовність негайно запровадити 100% тарифи проти країн, які купують російські товари, підкресливши, що Кремль «не проявив жодної доброї волі». Таке рішення, як зазначає видання, отримало підтримку серед політичних аналітиків і експертів. Вони вважають, що **попередній дедлайн лише дав Путіну більше часу для продовження агресії**. Зокрема, після оголошення ультиматуму Росія одразу завдала нових ударів по цивільних об'єктах в Україні.⁶

За словами оглядачів, мета Кремля ніколи не полягала у досягненні миру — Росія прагне знищити Україну як державу. Офіційна реакція Москви на вимоги Трампа була зневажливою: у Кремлі назвали його заяву «театральною». Проте аналітики попереджають, що загроза 100% тарифів і вторинних санкцій справді може вдарити по Росії відчутно. **Кремль має підстави для тривоги**: економіка РФ базується на крихких фундаментах, понад 40% бюджету витрачається на війну, тоді як громадяни живуть у скруті. Крім того, загрозу становить можлива реакція з боку ключових партнерів Росії — Китаю та Індії, які можуть почати шукати альтернативи через загрозу вторинних санкцій.

Російська відмова від участі в мирних ініціативах — це не емоційний сплеск, а цілком прорахована стратегія. Кремль свідомо робить ставку на виснаження міжнародної підтримки України, розраховуючи, що західне суспільство втомиться, а Україна не витримає тривалої війни. Росія намагається здобути перевагу не лише на фронті, а й у затяжному геополітичному марафоні, де **головною ставкою є політичне знесилення опонентів**.

Сергій Лавров продовжує переконувати, що **російська економіка «адаптувалася» до санкцій**. Цей меседж спрямований не лише на внутрішнього виборця, а й на міжнародну аудиторію — мовляв, Москва не здається. Проте реальні економічні показники свідчать про протилежне: зростання інфляції, зниження доходів і технічна деградація підривають

⁶ ISW: Кремль ударами по Україні й погрозами відповів Трампу. 01.08.2025.
<https://www.radiosvoboda.org/a/news-isw-kreml-tramp/33491696.html>

підвалини російської економіки. Незважаючи на це, Кремль демонстративно імітує стабільність. І навіть після нових американських тарифів, ініційованих адміністрацією Трампа, зберігає видимість спокою. Цей сигнал покликаний переконати союзників Росії — Китай, Іран, КНДР — у стабільності режиму.

У риториці політиків другого ешелону, зокрема Сергія Миронова, дедалі частіше звучить ідея, що **економічний тиск не вплине на досягнення російських цілей**. Це демонструє нераціональну заідеологізованість режиму, що втратив зв'язок із реальністю. У центрі російської воєнної стратегії лежить так звана «***теорія перемоги***» ***Володимира Путіна***. Це не просто політичний курс — це особиста переконаність у тому, що Україна повинна зазнати повної капітуляції. З перших днів війни Кремль не допускав компромісів — лише повне підкорення. Відтак, жоден мирний сценарій, який не передбачає стратегічної поразки України, Росія не розглядає як можливий. У такому світогляді дипломатія сприймається не як простір для пошуку рішень, а як ознака слабкості супротивника. ***Кожна ініціатива щодо переговорів — навіть від глобальних гравців — трактується Кремлем як доказ своєї сили, а не як запрошення до діалогу.***

Путін діє в межах логіки, де ключовими рушіями є історичні амбіції, а не реалії сучасного світу. У його уявленні світ — це не система взаємодії, а поле битви, на якому Росія або перемагає, або зникає. Саме тому навіть потужні попередження з Вашингтона не змінюють стратегічного курсу Кремля. У цьому — найбільша небезпека. **Така парадигма не допускає жодних компромісів, доки Росія зберігає ресурс для війни.** І лише в разі втрати боєздатності — через виснаження, кризу або поразку — ситуація може зрушити з мертвої точки.